

Περί της σύγχρονης δουλείας

κατάληψη
στο μπινεϊο
mpineio.vrahokipos.net

Μυτιλήνη 2014

Η οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση απέδειξαν την προφανή αποτυχία του ολοκληρωτικού εμπορευματοτικού συστήματος. Μια πλευρά έχει εκτεθεί. Μια πόρτα έχει ανοίξει. Ήρθε η στιγμή που πρέπει στρατηγικά να εκμεταλλευτούμε το πλεονέκτημα χωρίς φόβο. Πρέπει ωστόσο να δράσουμε γρήγορα. Οι μηχανισμοί της κυριαρχίας, έχοντας επίγνωση της ριζοσπαστικοποίησης της διαφωνίας, ετοιμάζουν ένα πρωτοφανές προληπτικό χτύπημα που όμοιο του δεν έχουμε ξαναδεί. Η κρισιμότητα της στιγμής απαιτεί ενότητα πέρα από τις όποιες διαφορές. Αυτά που μας ενώνουν είναι παραπάνω από αυτά που μας χωρίζουν. Είναι πάντα εύκολο να κριτικάρουμε τους οργανισμούς, τις συλλογικότητες ή τα άτομα που διεκδικούν την πρωτοκαθεδρία της κοινωνικής επανάστασης. Στην πραγματικότητα όμως, αυτή η κριτική οδηγεί σε μία παράλυση, που τείνει να δημιουργήσει την πίστη ότι τίποτα δεν είναι εφικτό. Δεν πρέπει ούτε να υποτιμάμε τον εχθρό, ούτε να πολεμάμε λάθος εχθρούς. Ο παραδοσιακός εμφύλιος του επαναστατικού χώρου πρέπει να δώσει τη σειρά του στη συλλογική δράση όλων των δυνάμεων. Αμφισβητείτε τα πάντα, ακόμα και την ίδια την αμφισβήτηση.

Το κείμενο και η ταινία είναι δημοσίως διαθέσιμα για αντιγραφή, διάθεση και προβολή. Δεν εμπεριέχουν κανένα αντίτιμο και σε καμία περίπτωση δεν είναι προς πώληση ή διαφήμιση. Θα ήταν εντελώς αντιφατικό να διατίθεται προς πώληση ένα προϊόν το οποίο στην ουσία κριτικάρει την εμπορευματοποίηση των πάντων. Η μάχη εναντίον της προσωπικής ιδιοκτησίας, πνευματικής ή άλλης, είναι το δυνατό μας όπλο απέναντι στην απανταχού κυριαρχία. Μία δύναμη που μπορεί να καταφέρει ένα γρήγορο και αποφασιστικό χτύπημα.

Η ταινία, η οποία διανέμεται πέρα από όλα τα εμπορικά και νομικά δίκτυα, δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς τη βοήθεια όσων βοήθησαν στην οργάνωση της προβολής και διανομής της. Δεν μας ανήκει. Ανήκει σε όσους-ες επιθυμούν να την εντάξουν στη φωτιά της μάχης.

Jean-François Brient και Victor León Fuentes

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο: <http://delaservitudemoderne.org>

Εισαγωγή

Το «Περί της σύγχρονης δουλείας» είναι ένα ντοκιμαντέρ βασιζόμενο στο ομώνυμο βιβλίο (2007) του Jean-François Brient. Πέρα από τις διάφορες αντιφάσεις και λογικά άλματα που μπορεί να παρουσιάζει, το ντοκιμαντέρ αυτό καταφέρει μέσα από τη χρήση πολλών και οικείων εικόνων να μεταφέρει την άποψη του συγγραφέα για τον τρόπο εξάπλωσης της σύγχρονης κυριαρχίας. Βασιζόμενο κατά κύριο λόγο στην θεωρία που αναπτύχθηκε μέσα από το έργο του κινήματος των καταστασιακών, παρουσιάζει τον τρόπο που έχει εξαπλωθεί η κυριαρχία σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητάς του σύγχρονου ανθρώπου. Η έννοια δηλαδή του «καθολικού» που δεν στέκεται μόνο στο να γίνει κατανοητή η πλήρης και ολοκληρωτική αυτή εξάπλωση της κυριαρχίας, αλλά παράλληλα στο να γίνει αντιληπτή η ανάγκη της συνολικής αλλαγής του υπάρχοντος αυτού.

Το έργο στέκεται κριτικά απέναντι στη θέση που κρατάει η κοινωνία απέναντι στην υποδούλωσή της, αφού τη θεωρεί συνένοχη με την παθητική στάση που διατηρεί απέναντι σε αυτή. Ωστόσο αναγνωρίζει τις διάφορες πτυχές από τις οποίες προέρχεται αυτή η υποδούλωση με κυρίαρχα στοιχεία πέρα από την κλασική θεώρηση της εργασίας ως τέτοια, τη διαστρέβλωση της γλώσσας, το χώρο του θεάματος και την εμπορευματοποίηση όλων των αγαθών και των σχέσεων.

Ο αντιεμπορευματοτικός χαρακτήρας του έργου αυτού, το κάνει εξαιρετικά επίκαιρο, προσδίδοντάς του μία επιπλέον αξία. Την εποχή που το ερώτημα για τον ρόλο των εμπορευμάτων μετατρέπεται σε ερώτημα για την προέλευση τους ακόμα και από κομμάτια του ανταγωνιστικού κινήματος (βλ. αλληλέγγυα οικονομία), το έργο αυτό υπενθυμίζει ότι βασικός στόχος πρέπει να παραμένει η κριτική του ίδιου του εμπορεύματος.

Το ντοκιμαντέρ αυτό δεν μπορεί, (αλλά ούτε και επιθυμεί) να αποτελέσει μία συνολική απάντηση στην σημερινή κατάσταση. Προσπαθεί απλώς να συμβάλει στο διάλογο που διεξάγεται μεταξύ των «εξεγεργμένων» κομματιών της παγκόσμιας κοινωνίας στην διαμόρφωση και διεξαγωγή των αγώνων για την ολική καταστροφή του σύγχρονου ολοκληρωτικού συστήματος και μόνο ως τέτοιο πρέπει να ιδωθεί...

Σ.Γ.

Περί της σύγχρονης δουλείας

*«Η κάθε αλήθεια περνάει μέσα από τρία στάδια.
Καταρχάς γελοιοποιείται.
Στη συνέχεια αντικρούεται άγρια,
Και τέλος, γίνεται αποδεκτή ως αυταπόδεικτη.»
Schopenhauer*

Το «περί της σύγχρονης δουλείας» είναι βιβλίο και ντοκιμαντέρ διάρκειας 52 λεπτών. Το βιβλίο (με το συνοδευόμενο DVD) είναι διαθέσιμο χωρίς αντίτιμο σε συγκεκριμένους επιλεγμένους διανομείς στη Γαλλία και τη Λατινική Αμερική. Γράφτηκε στη Τζαμάικα τον Οκτώβριο του 2007 και το ντοκιμαντέρ ολοκληρώθηκε στην Κολομβία το Μάιο του 2009. Είναι διαθέσιμο στα γαλλικά, αγγλικά, ισπανικά, ρουμάνικα, πορτογαλικά, και στα ιταλικά (σ.τ.μ. πλέον και σε περισσότερες γλώσσες). Το υλικό του φιλμ προέρχεται κυρίως από εμπορικές ταινίες και ντοκιμαντέρ.

Ο κεντρικός σκοπός αυτού του φιλμ είναι να αποκαλύψει τη συνθήκη του σημερινού ανθρώπου ως σύγχρονου δούλου μέσα στο πλαίσιο του ολοκληρωτικού εμπορευματικού συστήματος, καθώς και να παρουσιάσει τις διάφορες μορφές περιπλοκής που αποκρύπτουν τη δουλική του αυτή συνθήκη. Με αυτό τον τρόπο αποσκοπεί στο να επιτεθεί μετωπικά στο παγκόσμιο σύστημα οργάνωσης.

Στο πεδίο του παγκοσμίου εμφυλίου πολέμου, η γλώσσα συχνά χρησιμοποιείται ως όπλο. Η πραγματική φύση των πραγμάτων σκοπίμως αλλοιώνεται μέσω της κακής χρήσης της γλώσσας. Λέξεις χρησιμοποιούνται για την αλλοίωση νοημάτων. Πρέπει να αποκαλούμε τα πράγματα με το όνομά τους και να αποκαλύψουμε την απάτη, να αποκαταστήσουμε την αλήθεια. Η αποκαλούμενη Φιλελεύθερη Δημοκρατία είναι ένας μύθος. Ο κυρίαρχος κόσμος δεν είναι ούτε δημοκρατικός, ούτε φιλελεύθερος. Πρέπει ο μύθος αυτός να διορθωθεί και να αντικατασταθεί με την πραγματική του απεικόνιση ως ένα **Ολοκληρωτικό Εμπορευματικό Σύστημα**. Πρέπει να προπαγανδίσουμε αυτή την αντικατάσταση με στόχο την αφύπνιση του κόσμου και την κατανόηση της πραγματικής συνθήκης που ζει.

Πολλοί ελπίζουν στο να βρουν έτοιμες λύσεις και απαντήσεις στο «Πώς να κάνετε

μία επανάσταση;». Ο σκοπός του φιλμ δεν είναι αυτός πάντως. Σκοπός του είναι να ασκήσει μία ακριβής κριτική της κοινωνίας που πρέπει να αντιπαλέψουμε. Το φιλμ αυτό είναι πάνω από όλα ένα στρατευμένο εργαλείο που αποσκοπεί στο να εμπνεύσει όσο το δυνατόν περισσότερους να αμφισβητήσουν τον εαυτό τους και να εξαπλώσουν την κριτική αυτή εις που δεν είχε προηγουμένως πρόσβαση. Δεν υπάρχει η ανάγκη για κάποιον γκουρού για να μας πει τι να κάνουμε. Η ελευθερία της δράσης πρέπει να είναι βασική μας αρχή. Αυτοί που επιθυμούν να παραμείνουν σιλάβοι περιμένοντας το μεσσία ή τον αρχηγό που θα ακολουθήσουν κατά γραμμά, έχουν ήδη παραιτηθεί από την ελευθερία τους. Έχουμε δει αυτό το σενάριο και αυτούς τους μεσσίες καθ'όλη τη διάρκεια του 20ου αιώνα. Αυτούς που επέλεξαν να ενσαρκώσουν την επαναστατική πρωτοπορία και να οδηγήσουν το προλεταριάτο στην απελευθέρωσή του. Τα εφιαλτικά αποτελέσματα μιλάνε από μόνα τους...

Ακόμα περισσότερο, καταδικάζουμε όλες τις θρησκείες, καθώς γεννάνε τις ψευδαισθήσεις που μας οδηγούν στο να αποδεχόμαστε την τραγική μας κατάσταση, και γιατί ψεύδονται και μπουρδολογούν σχεδόν για τα πάντα. Ωστόσο καταδικάζουμε εξίσου, το στιγματισμό οποιαδήποτε θρησκείας ειδικότερα. Αυτοί που συντάσσονται με τις ιδέες περί της σιωνιστικής συνωμοσίας ή του ισλαμικού κινδύνου, δεν είναι παρά ηλίθιοι που μπερδεύουν την ριζοσπαστική κριτική με το μίσος και την περιφρόνηση. Το μόνο που παράγουν είναι κοπριά. Αν κάποιος από αυτούς αυτοαποκαλούνται επαναστάτες, είναι μάλλον στο πνεύμα των «εθνικιστικών επαναστάσεων» του '30 και του '40 και όχι στο πνεύμα της απελευθερωτικής επανάστασης που μας εμπνέει. Η ανάγκη για αποδιοπομπαίους τράγους είναι τόσο παλιά όσο και η ανθρωπότητα, και είναι το προϊόν των απογοητεύσεων αυτών που ψάχνουν εύκολες απαντήσεις στο κακό που μας πλήττει. Δεν μπορεί να υπάρχει ασάφεια ως προς τη φύση του αγώνα μας. Τασσόμαστε υπέρ της χειραφέτησης όλων των ανθρώπων, χωρίς καμία μορφή διάκρισης. Όλοι-ες για όλους-ες είναι η ουσία της επαναστατικής επιλογής την οποία και ακολουθούμε.

Οι πηγές που ενέπνευσαν το έργο μου αλλά και τη ζωή μου γενικότερα είναι φανερές μέσα στο φιλμ: ο Διογένης ο κυνικός, ο Ετιέν ντε Λα Μποεσι (Étienne de La Boétie), ο Karl Marx και ο Guy Debord. Δεν το κρύβω, ούτε έχω σκοπό να προσποιηθώ ότι ανακάλυψα τον τροχό. Όσοι βρίσκουν το έργο αυτό ελλιπές ή επαναστατικά ανεπαρκές ή αντίθετα υπερβολικά ριζοσπαστικό ή και απαισιόδοξο δεν έχουν παρά να αναδείξουν τη δική τους ματιά στο κόσμο στον οποίο ζούμε. Όσο πιο πολλοί είμαστε στο να διαχύσουμε τέτοιες ιδέες τόσο πιο πιθανό είναι να επέλθει μία σημαντική αλλαγή.